

UNITED STATES HOLOCAUST MEMORIAL MUSEUM

Ukrainian Museum-Archives of Cleveland Displaced Persons Camp Periodicals Collection

Item in Public Domain or an Orphan Work:

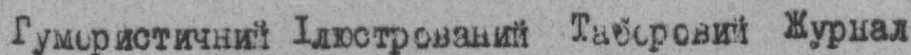
The United States Holocaust Memorial Museum Library respects the copyright and intellectual property rights associated with the materials in its collection. According to the Library's knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work--or if you know who does--please contact the USHMM Library by phone at 202-479-9717, or by email at reference@ushmm.org.

Also available via libraria.ua.

Pik 1.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 104

Brasiers. Theology
Hypnotism

?? : ????

[Handwritten musical notation]

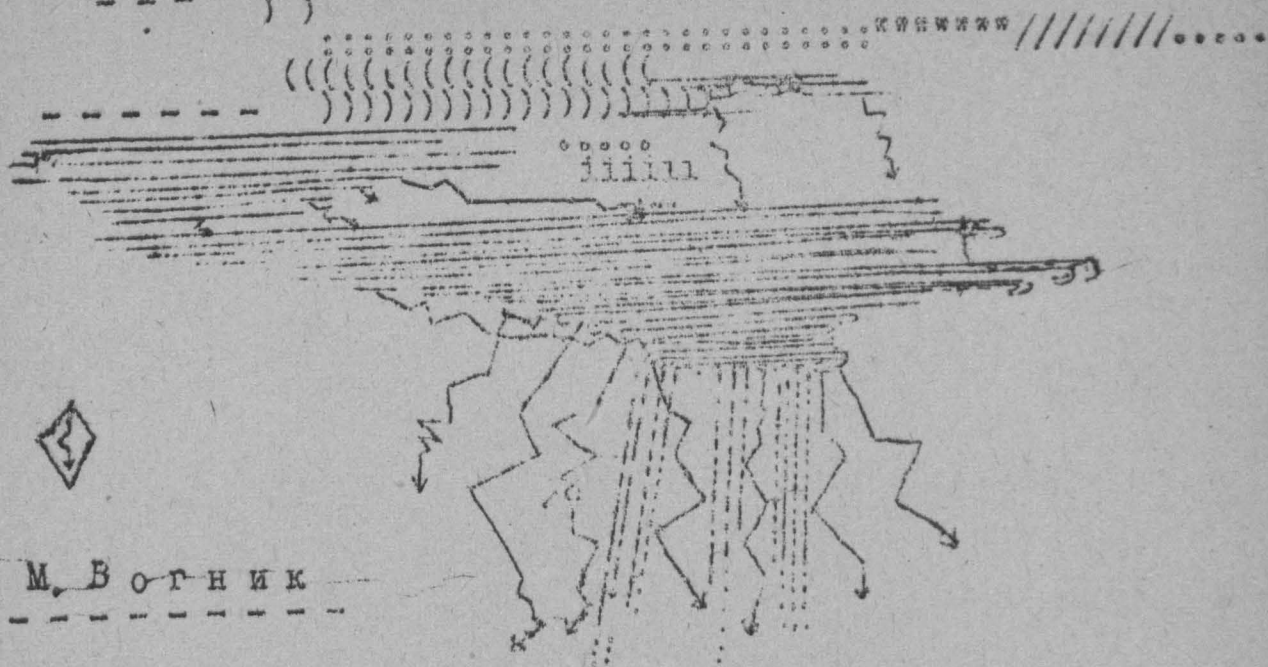
5555555555555555

2020 2020 2020 2020 2020 2020 2020 2020 2020 2020

0

Редагує Колегія. В-во "САМОХОТНИК НОВИЙ"

Б а й р о й т - 1946.

М. В о г н и к

Н А Ш Г Р І М

Земля підносить хмари вгору,
Державу грому та чудес,
Щоб гнати геть оскалість, змору,
Єднати рух землі й небес...

Із хмар падуть дощі для квітів,
Лісів, повітря і для трав,
Щоб житель Бога тут на світі
В достатках жив і працював.

Владар же хмар, наш Грім могутий,
Грізний і милий в блискавках,
Гримить і ось він серед тучі
Дурних — в палатах, чи в хатках...

Ледачих ось, що знають лінивці,
Як залист змілий збудувать.
У нього мудрі думи насливі,
Що всюди вмють раду дати.

Наш Грім для підлим прохрий буде,
Для дурнів, всяких темних сил. —
А добру славу там здобуде.
Знайти де важко к о д л о р и м !..

Байроїт, 16. III. — 1946.

Висхідна лінія

82748

?

Було колись...

Було колись в Україні шанували мову--
А тепер недовуки псують її знову...

Не Шевченко, Котляревський, ні Куліш, ні Квітка,--
А в поезії лиш чужинець, рідний тільки зрідка...

Ось вам кілька олів нерідних, та і цих дослі,--
Що доказують ледачість, характери кволі...

«Малім, цюцю, у ТОРЕВЦІ ПУЛЯРЕС ніврську,--
Загубилім весь МАКОНТОК, НАВЕРНО в Сянську...»

ВООНЕ М*Я б'є недоля, вічно СІ питаю,--
Защо така нещаслива, зашс СІ караю?...»

Чи я УТРОМ до СХОД сонця Богу СЯ не молю?
Защо мамія, цюця, бабця таку дали долю?..»

Цілі СУТКИ при роботі ПОТЕРЯЛА М сили,--
ОБСЯТІ всі для мене, ЗВАДАЙ, Боже, милий...

ОБІЛМ ВЕРНО да да люди, Чим СІ провинилам?
Я МУЖАТКА ВОГОВОЙНА в дівков чесне жилам...

ПОЗАТАК СІ вао СПРАМЮ, не як мамію суцу,--
Тож МУДОЖНЮ, вірю святе, Я ОТВЕТ ПОЛУЧУ...

КОГДА ГРБІНА так карайте, щоб СЯ прояснило,--
Чи мене на світі має ВЦБОНЖ колоти шило?...

А коли я лиш ЦЕШОНОК, ріжте М*Я РЕВЯТА, /Т*Я//
Тай, ПОКАЛУСТА, КУШАЙТЕ, КАК ПОЖРЕТЬ пацята...

Як вам ДІЛО не до мене, щоб ВОТЕМЛИСІ ФАЙНО?...
Я ОДІБІЛНО гірку буду кила одностайно...

Ось вам, браття, і соборна Виламбісі мово...
Сьмосьсьсьсьсьсь, заперечим, що не йде відново?...

*****

Байройт, 7. грудня - 1945.р.

Заввага: - Цімики в тексті позначені великими буквами. Испра-
вляємо по черзі: Мала я (не М), тето, в торбинці, га-
манець, загубила я, майно, мабуть, в Сянці, загалом, мене,
питаюся (не можна рубати форм), зашс я, караюся, вранці,
до снід, не молюся, мамуся, матуся, матусонька, мамочка, те-
точка, бабуся, бабушонька, бабуня, добу, весь день, затра-
тила (позбулася) я, байдужі, провір, сглянь, дуже рада, прошу
дуже, аажко, дійсно, правда, вірно, так, так, чим я провинила-
ся?, замужня, молодця, невіста, невістка, бог бійна, боґеміль-
на, дівкою, дівчиною, я чесне жила, тому, питаюся, матуся,
мистоцьку, правдиву, чесну, відповідь, коли, грішна, прося-
снимся, заводи, завжди, курятко, курчка, мене, діти, ді-
теньки, просяю, мжето, їжте, як, поичу кров, діла, скажіться
добре, гарно, окромс, сама, на самотині, буду пити, питиму....

Я ЛИС НЕ ЛЕВ

(Пісня українського Байроїту)

Я Лис, не Лев, що світом володіє.
 Я маю лиш чужий повіт...
 А в ньому зайці, рідні солонії,
 Б шур, борсук, ворона, кіт...

6 гусь і вовк, є мавка і блощиці
І миші, вощі й бузки теж—
Та ще громадка риб, звірів і птиці,
А мови всіх не розбереш...

Цей траз бажає, той ще більше м'яса,
Щур пахощів, зорона жил,
Важки гуси, мавка хлопців "маса"—
Бороук і миш печених рил...

На те я Лис та ще Микита з роду,
Я мушу раду дати всім:
Дакть-давись? Нема-мовчи й пий воду?
Вери на біль, як я, лиш хрін?

Заграв музика в кишках- співайте?
Я люб'ю спів солодких уст...
Як тут ваш князь, будь ласка, милі, знайте,
Я пошу чесно від зашуст?

Вже йде й прийде Великдень всім нам рідний?
Поверну з вами в рідний край.
На трави, цукор, само він не бідний...
Із мук, терпінь, приходить рай?

Я Лис, та ще й Микита, "ценькну" й раду
Звірятам, птицям, мухам дам?
Я воду пив з бабр і водопаду—
Кусав мене і рідний хам?...

Я раду мушу — й дам моїй державі?
Не "в т н у т ь" цього ні вовк, ні кіт—
З біди вміть вилізти, ще й у славі...
Чи ж зможе хто? — Кажіть?

.....
.....
.....
.....
.....

Я хитрий Лис, та ще й Микита з роду.
Я мушу раду дати всім:
Дакть-давись? Нема — мовчи й пий воду?
Вери на біль без оцту хрін? ...

Палата-Таборів, дня 14. березня 1946.р.

~~~~~

????????????????

7070707070707070

.....

— Я НЕДІЛЯ, згоду люблю.
Гніву й злоби не голублю...

— Гнів мій ворог, згода — друг ...

Оптимізм

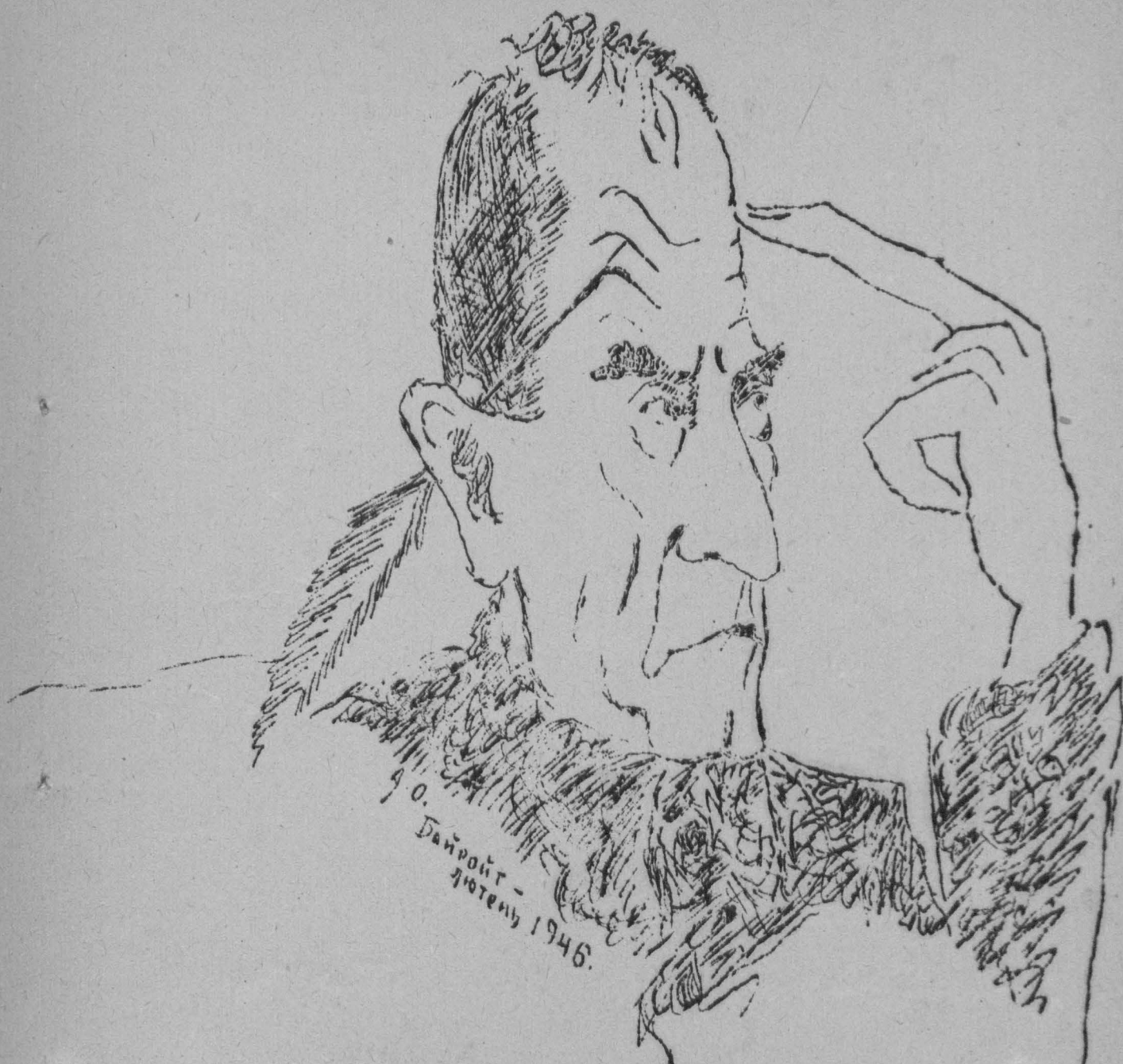
Вірші 20.1.1946

Григорій Т. Федівецький

- Наш світ є лиш гарний і люди. — Наш світ є поганий і чорний.
1. У всьому гармонія всьди. 2. У ньому лиш чорт є моторний.
Хто в Бога лиш лиха шукає, Усди неправда й невоя,
Той часом те лихо стрічає... Лиш хамам всімається доля !
1. — Із цим я погоджувсь дуже, 2. — Із цим я погоджувсь дуже,
Звичайно, що так воно, друже? Звичайно, що так воно, друже?
— Наш світ цей є відблеском Бога. — 6. Вперті у нашому хорі.
3. Для чесних до раю дорога. 4. Сальдують у вашому творі.
Хто ж вірші й пісні komponує, На проби ліниво приходять
Той райські мелодії чує ... 8. І блаві Громади лиш шкодять ...
5. Звичайно, що так воно, друже, 4. Звичайно, що так воно, друже !
6. — За ніжність і ваші чесноти
Вас кинути хочуть за проту.
7. Всі принципи "УНР" — "забрати
Ну-і-спекулянтам віддати ...
Із цим я погоджувсь дуже,
Звичайно, що так воно, друже !

Байроит, 15.11.1946 р. —

МАЛИЙ НЕСТОР - ЦЕ ЖРЕЦЬ ?

Малий Нестор - це жрець всіх мистців і писак -
Творить карту нову , ой так так , ой так , так ...

Ще ні візьму до рук , як по маслі іде ...
Вагон розуму взяв , все про мене гуде ...

Старий Нестор з Гечер про події писав ...
Я печеру нову у Байроїті придбав...

Томів шість , або два , написав про " звірів " .
З хисту мого пера весь табір зацікавив...

Голова , знайте всі. Мудра ж вам - чолова ?...
Сам не знаю , що така в мене є голова ?...

Байроїт - Печера в Таборі, 17. березня - 1946.Р.Б.

Н О В Е П О Р У Ч Ч Я

*****

Розійшлася сенсаційна вістка по таборі, що перед харчевим та матеріяловим магазином «права Табору поставила нове поруччя, якого, мовляв, там не було досі. Я прийняв цю вістку дуже скептично, бо так воно якось склалося, що всі вістки в таборі показувалися згодом неправдивими.

На всякий випадок, заки помішу цей факт у хроніці, постановив я наочно пересвідчитися на місці. Мерщій одягнувся я й таки бізцем прибіг у тринадцятий курінь.

Входжу на коридор й очам своїм не вірю: поруччя є і то новеньке, помальоване лікером чоколадової краски й саме біля харчового та матеріялового магазину. Таких цікавих, як я, найшлося біля сотки, а чейже відомо, що де зійдеться двох українців, там мусить бути три думки, отож тут було біля 150 усякових думок.

Однак засадничо, можна було їх всіх поділити — як завжди бувало, на три категорії: оптимістів (цих було найбільше), нейтральних і песимістів...

Оптимісти вихвалювали сам спосіб виконання поруччя та добільність «прави про добро мешканців табору, добре серце тети «ПР» і й багатство «америки». А приступив до цієї найчисленнішої групи якийсь 40-літній гуцул солодко всмілався та сказав таке:

— Сорок літ живсмо та такого не видівсмо. Тепер христинин, як вже доб'єсі по фасунок до поруче, повісит бесаги на онос, а сам си седи гейби на ялицу, а ті, що будут сі плати, будут ми сунути поруче, та я буду лиш плати по фасунки...

— А я знов рада — защебетала якась середніх літ подоляночка — (мабуть з Тернопільщини) — що буду мог-ла на поруччя понісити 4 баняки й три ринки, з котрими ходжу по мокрій річці. Коли йду ще по фасунок, то йду (в) сьомій годині рано та да немає вже часу вертатися по начиння на обід...

Якась /мрдь молодича з-під кацапської границі залепетала погнутим ротиком:

— Я должна йти по фасуніровку з ребйонками, бо никак їх оставляти самих на цілий день вдома. А мой валенка такой шалун он, зачепиться казенном на поручія і бульот прігать как хрущ. Прямо радость, что нам «правление не дають»...

— Я думаю, що це цілком практична річ? — міркувала якась статочна господиня з «лашковець, чертківського повіту. — Виперу шмаття і не зати, що з ним робити. Як випадє фасунок, сиди за ним від сьомої вранці до сьомої ввечорі, а шмаття лежить собі мокре. А тепер же беру беру шмаття з собою, розвішу на поруччя і саме, поки дістану фасунок — шмаття вісне, наче на посторонках на стрилу...

В цій хвилі приступив до мене знайомий дядь з Жидачева, людина дуже розумна й світова. Був двадцять років в Америці перед війною.

— Пане, — каже він — не даєте віри, що за багатства в Америці. Там цукру й чоколяди цілі гори...

— Ну, то що з цього? — питаю.

— А проста річ — відповів пан реєнтигі —, вони могли поставити поруччя з цукру або чоколяди, бо для дітей дають по сім шоколад, а старим якось ніяково — отже вломи си, як хочеш, з по-

руччя, а як розберуть поруччя, поставлять лавку з цукру, або щось инше, бо американці то штудерні дуже...

Пан ресентий завважив, що я дуже недовіркою задивляюся на цей його погляд, відступив від мене та зблизився до поруччя і щось таємно коло нього махав руками... Я пішов до нейтральних, адже ці, як звичайно, дуже здержливо висловлювалися -- "ні, це, ні, те"... Натомість песимісти осуджували справу як найгорніше: -- "Же нам тут буде кінець?" -- сказала знає пані... -- це ж ясне, що це більшевизська штучка. Бо й подумайте: зайду я за поруччя, спереду з'явиться енкаведист, ззаду, як з-під землі, виросте другий -- і я вже в клітці... А тоді разом з консервами гайда на "родину" аж під Владивосток -- і важко відтанула та додава... "Господи, хорони нас!" -- хотів її потішити, мовляв, може так, страшно це не буде, але перервав мені думки пан директор народної школи з Товмаччини, низький, кремезний, синий, шістдесятлітній добродій, відомий для всіх, як непоправний песиміст. -- "Це не добре!" -- сказав він тихо та з глибокою надумою. -- "Чи не вважаєте ви, що дивно якось збігаються такі політичні умовини: Ченко часто виїздить з табору у невідомім напрямі, Вишинський не може рушити з Софії, а втім "бух" -- нове поруччя" -- і таємничо моргнув на це диво...

Ну, добре! -- відповів я -- не бачу одначе ніякої логіки між виїздами Ченка, Вишинським і поруччям?

Дале, я на політиці з'їв зуби. За австрії кандидував на посла з радикальної партії і тільки через шканди поліції не вийшов, хоча попередньо цілий нарід був у більшості за мною. Тому я знаю, що говорю! -- додав ще біляше таємно пан директор. -- За цисаря Франца Йосифа було куди краще...

Я може й не про одне цікаве довідався б, як воно було за цисаря Франца Йосифа, одначе в цілі хвили прикував мою увагу до себе пан ресентий, що нахилився над поруччям та "бігме" лизнув його раз, другий і третій язиком... Я воняв за той час підійти до нього, а він оумно шепотав: "Ні, не з чоколяди!"... -- й миттю побіг над ширванку, що стоїть коло сходів.

Такі вражіння викликало нове поруччя між таборовиками, а тех і серед влад. Яної закінчилося... Згадав завжди про все знає. Міркування оптимістів були дуже голосні, а може влада про все довідалася й довірчис... За хвили на дворях матеріяльного магазину появилася оповістка: "Сьогодні з вищих крижів магазин зачинений". Пан Вовчиненко та й Веселуха шпурочком, трохи згорбившись, щоб не було помітно, чималили коридором і зникли за дверми, на яких написано "для чоловіків". Як вони відійшли від дверей до марчевого магазину -- це наспраду чимала загадка. Прикину, що коридором не йшли, бо я весь час був там і їх не бачив... Як тут тили у маленьке віконце в дверях марчевого магазину, дивався та счав на вір. Оба згадані панове вже є там, окружені всіми урядовцями марчевого магазину.

Ні, панове, це жак! -- зашепотав Вовчиненко. -- Що ж тут буде, як ці всі таборники повиїдуть тут на поруччя мокре білля, банники, ринки, макітри, зачнуть їздити ними, а бахорі, мов хрущі, на них крутитися, з'ївши заздики влади по сім чоколяд?... А що буде, як на обід буде горохова, чи фасолева зупа?.. Ні, панове, я хорий на груди, я не думаю тут загинати для доброго серця влади... А завжди кажу меншові -- обіцяв йому статочний добродій з марчевого магазину -- що ми забагато даємо їсти таборовикам. Чи не краще було б щось сховати на чорну родину для народу? Але ж Ченко вперся: "Ні, давай, хай їдять, хай панимаються, бо досить довго кишки присмикали під час війни, а найзумніше, що псували жіночий стан"... З цього само й уся бада!

--- Чекайте, панове! --- сказав Веселух --- Чось треба зробити комусь-ного, бо самим наріканням не наладнаємо діла?

--- Я вже маю раду! --- сказав статочний добродій в ларчевого магазину. --- Треба ще сьогодні написати до УПР-и, щоб нам або хала, або виасегнувала в готівці, вагон лякеру. Чодня на свіко лякеруватимемо поруччя. Побачимо, чи буде проклятий гуцул їхати нам вишати свої бесаги. Чи буде ця добродійка сувити своє шаття на/д/ньому, або чортівські бабські хруща бавитися...

--- Пане наддиректоре, --- обізвався один з урядовців --- а мсьє цілий вагон лякеру буде забаватся?..

--- І на це маю раду! --- відповів наддиректор --- Коли згодом викидеться, що вагон забавато, то я половину продам в міської руки, гроші добре счасю, а коли несоромо додому, дам гроші на будову українського театру, якого й досі мабуть не обудували... Я, панове, завжди й успіх про країну думаю!

Всі як аинули:

--- Наш пан наддиректор --- це прямо геній! Нохаром бу! наддиректором Ссрзу у Великих Очах біля Перемішля?...

Какуть загальною, що Ссрз у Великих Очах коло Перемішля чудесно розвивався.

Закінчив я мого репортерську роботу та рішився іти додому. Коли виходив побачив я, що пан реєнтий ще спльовує... бабські мисли й буркнув:

--- Добрий лякер, мабуть таки американський, бо не хоче влізати з язика...

За підписом я витісню в тринадцятого куреня.

Вайпрот, у січні - 1946.р.

????????????????

Гн. Д-х с

Д Е В П І Я М А А И ?
.....
(Март).

- Чи чує ти? - Батька озрег дма
Застукала на кракі.
Лотів узяти бул кони -
И міймали люди кракі.

- А де спімалі? - і як?
В яку ліку годину Я
- В конюшні згаюся небрак,
Лотів сидять конину.

- В конюшні? - Діло не пуоте,
Впімать там дурень зможе,
Тя випусти його у степ -
Та там спімал, небже!...

.....

ПРОХОДОМ ПО ТАБОРІ.

Гарна зимова днина. Мінець січня. Чисте, погідне небо над землею. Салопиється незмною синявою-глибиною. Червоне проміння підсвітнього сонця силіє довкола легенький, мов павутишня прозорачний, золотистий пил на лісах, полях, доми, явали руїн і надає цим останнім якоїсь дико-ірізної краси. Окутані золотисто-синьою імлою стоять в даліні розміряні ліси, — поважно, мов у вижиданні чогось вичуваного а незбагненого. Повітрі колишеться нерозгадана вкочувача тайна. А небо й розміряні в даліні ліси й озолочені сонцем поля наповняють твою душу життєрадісним теплом. А тобі, дробинці природи, що злилась з нею на хвилину в одне, теж уділяється оце вижидаання чогось ще незбагненого, ще тайною оповитого, лиш вичуваного — наче б то провеснівку світляного, що й принесе з собою оновлене життя, вибуте давніх, нестерпних форм.

Іду таборовою шосею. Надворі невеличкий мороз. Проходжукось лівою й праворуч люди мене минають, переганяють, випереджують. Спішать нервово, неначе бажали б дізнати те, що на еміграційних шляхах розгубили зо свого життя... Суняються та повним залоплення зором загортаю красу днини. Вір мій зацікав на хвилину людину що дуже в чомусь зацікавлена, дрібними крочками біжить напроти мене. Уже здаєка чую, як потягав носом. Нічого дивного? Морозне повітря витискає катар. За хвилину людина здержується. Розставляє широко ноги, наче приготується до якогось ризиковного скоку. Потім легким, виразним "серповим" надіждає до носа, прикладає палець, сильно дме і... стріляє. По хвилині таким же рухом заїждає на лівий бік носа, знову прикладає палець, дме і... другий стріл. Тепер людина витягує платок, обтерла ніс і... погодила схід із заходом.

Іду даліше. Біля таборової брами стоїть кілька поліцистів. Один з них мабуть робить службу на брамі, яле який саме, годі збагнути інших вигнала з темної, задимленої "дижурки" на двір напрочуд гарна днина. А ція поліцистів юнацькі, червоні, так і б'ють здоров'ям. А деяких, як у доносських козаків, грандіозна чуприна так викирається на верх кашкетного дамка, як повій на огорожу. Дивлюся на їх здоровенні постаті й радуєшся. Оце ж майбутнє доповнення рядів наших оборонців за мрію. Черходжу попри них. Кілька пар очей зупиняються на моїй особі, мумтрує її декілька хвилин, а не найшовши в ній нічого цікавого, ні підозрілого, з нудорсю відвертаються від мене. Спокійно продовжують перервану розмову, закрашену вибухами веселости.

Минаю їх і вхожу на таборове подвір'я. Оуде стоїть гурток людей з 6-ти осіб. Обидкоя тісно й таємничо про щось розмовляють. Є між ними знайомі. Підходжу, знімаюся в гурток і слухаю. І-похвалена дискусія на тему: йти, чи не йти нам до реєстрації, яку на днях мають перевести в таборі зв'язкові старшини польської армії. Два з гуртка, наймолодші, заступають думку, яке зайняв наш авторитетний, таборовий синедріон на його першому засіданні: "Не йти". Аргументують цілком справедливо: "Боли підемо до реєстрації і заявимо себе польськими порожанами, то тим самим перерішимо справу і аличини, як польської провінції — Мало-польщі." В дусі годжуся виснові з ними. Два інші з гуртка, віком трохи вже старші, стоять на становищі, зайнятому нашим авторитетним, таборовим синедріоном на його другому в тій справі засіданні: "Ато хоче йти до реєстрації, хай іде, хто не хоче, хай не йде". Аргументують: "Боли ми частинно підемо до реєстрації, а частинно ні, то тим самим відберемо полякам з рук аргумент

при майбутніх мирових переговорах — мовляв: "Переведений по таборах між українцями плебісцит виказав в цьому питанні (як зрештою у всіх інших) повне роз'єднання між ними, а тому не дає повного вияву їх волі. — В душі я вповні солідаризувався з цими другими двома передбесідниками. Третя група, що її репрезентував один самотній в гурті старший громадянин, заступала думку, що до рестрації їти треба. Як аргументувала ця група — не згадував... Знав тільки, що обі попередні групи з усміхом іронії слухали виводів старика й при розході поминали його зором повним погорди. А теж післав йому на здохли зір повний погорди... Обудований і на душі піднесений пішов я далше. В думці перейшов я ще раз усі перед хвилиною заслухані аргументи за і проти рестрації і вирішив: Саждати до третього, може вже останнього засідання нашого самотнього авторитетного в тій справі, таборового заведі-оню.

Поволочившись ще трохи по таборі, я повним уже сумерком зайшов до знайомих. Просидів у них поза десятку годину ночі, перегравав кілька пультів преферанса, програв три марки й сентиментально настроєний вертаюся до хати. Ажжя програва завісиди мене настроє дуже сентиментально.

Виходжу до будинку, де живу. Іду тихо, не роблю галасу, щоб не збудити тих, що відпочивають по важкій праці. Ненадійно, біля сходів, набігаю прямо на дві постаті, що обнявшись з собою забули про цілий світ. На хвилинку мене мов спаралізувало. Це ж очікувана сцена прощання? Він мабуть відходить завтра до УПА, щоб виконати свій обов'язок зупроти народу й тепер бере "останнє цілювання"...

А завжди в житті кермуюся дискрецією. Так і тут. Заневажачи дух у собі, я на пальцях пересунувся попри них — дискретно, бо й варень був здоровий і не кожний любить свідків при прощанні. Опинившись зади-ханий на третьому поверсі, біля дверей своєї кімнати, я щойно тепер відважився з а к а ш л я т и ...

Байроит, 4. лютия — 1946.р.

.....

11.

И

У КВАТИРІ КАРИКАТУРСТА.
 ~~~~~

Живемо всі в курені чигас..... Ах, правда? Числа куреня в нас немає, але ж курінь цей віднайти легко. Ідем з міста до сабору — курінь цей від головної таборової вулиці праворуч. Коли ж повертаєм з сабору до міста, курінь цей таки праворуч. Кімната наша в цьому курені теж без числа. Боко ж і не потрібне. Це самотня кімната в цьому курені без числа. Моно, що й курінь і нашу кімнату легко віднайти, бо вони обое типові, а все, що типове, впадає легко в вічі кожному типово інтелігентському українському громадянинові.

Квартира наша, як сказано, теж типова. Чотири типово таборові ліжка, дві лавочки й один стілець, що ми його зробили примітивно — та стіл, що в наслідок своєї старості й воєнних переживань (він теж їх має) багато попустив зо своєї молодечої тугости й кріпкості — як лядина. Стіни теж типово табові: обшарпані, з слідами колишньої свжкості й краси мальовила. На одній зо стін налішмені кільканадцять малюнків, витятих з усяких американських курмалів. Зміст їх — жива й мертва природа. В живлі природи вибываються на перше місце жіночі ноги з відкритими колінами. Відкриті вони в наслідок недостаті мануфактурних матеріалів по причині воєнного лиха. Са жіноцтвом ідуць кінці (тіки не гуси й сороки), а вкінці красавди. Видно тут, як зрештою всюди, що жіноцтво надає тон...

Джерело цих малюнків, їх добір і розміщення вказують, що автор цієї тапетної декорації з абсолютним прикломником заходила аліянтів, має вже вироблений смислово-естетичний смак, буйну фантазію й б малу уяву. Ще у нас дві шафи, що уставлені відповідно, творять з двома стінами замкнений куток — темницю, вхід до якої закритий коцом. ця темниця — це "святая святих" одного з нас. Там зашившись щодня на кілька годин, він працює над деяким удосконаленням...

На квартирі живе нас чотирьох. Всі ми з а х і д н я к и. цей вдячний термін "західняки" підкреслює для строгого відрізнєння нас від "східняків". це відразу ставить нас на деяку височину у нашій внутрішньо-національній гієрархії. Ми — щсправда — сини цієї самої землі, але ж якась різниця між нами мусить бути вже хочби ізза самого положення наших країн...

Давніше була в нас у тому напрямі інша термінологія: наддніпрянець і наддністріянець. Але ж вона не суттєва, неповна, недокладна, застаріла й дезорієнтуюча. наприклад "ти, брате, наддніпрянець?" — да, руский, значить? — відповідає брат. або ж: "ти, брат, наддністріянець?" — Так, я р у с и й? — каже цей. і тепер щойно приходить морока. — Чи він наш брат — перед- чи за- дніпрянець, або — дністріянець, а далі, чи північно або полуднево, перед або за- дніпрянець і т. д. голосальна закрутіння... — На наше національне щастя цей балаган, що х доказує нашу малу національну свідомість, уже минув давно. Ми тепер усі свідомі українці, але ж якась між нами мала різниця, що нагадувала б нам завжди наше нещасне політичне вилонання — мусить бути. Віправді ми думаємо вже державницькими категоріями й робимо все на державницьку міру, але ж якусь дробинку нашої традиції — просто ізза музельної потреби — завжди таки зберегти годиться. Це можна з традицією зовсім зривати, бо традиція — річ свята... і тут нам на допомогу приходить новий політично-державницький спосіб розв'язки справи, сказати б — нова політична дистинкція: с х і д н я к і з а х і д н я к и. — Ясно? Коли вийдемо з річки Б о р у ч, яку при добрій волі можна легко перескочити, то всі, що на всхід від неї — с х і д н я к и, а всі, що на захід — з а х і д н я к и. Таким чином напр. ми свого брата східняка — так сказати б, чи "положимо" — географічно посадили, політично оформили, по-державницьки "опреділили" й огородили, а національно, коли він ще несвідомий — напевно освідомили...

це така моя думка особиста. Але ж вона не є голосом народу, себто т а б о р у. ця справа — як тема, так сказати б, політично-національного спору, все ще товчється і має за собою аргументи з а і п р о т и. вона не сходить зо шпальт політичної думки нашого громадянства, своєю незвичайно глибокою проблематикою захопила увесь загаль і то до цієї міри, що піднесла температуру політичних настроїв, а навіть подекуди дає змогу темпераментнішим характерам для широких політичних есунціяцій...

Щоб вже остаточно й авторитетно розв'язати цю проблему, моя думка така: Маємо, тут в таборі, всенародній університет, призначений для всіх членів нашого таборового громадянства, як надзвичайних студентів — слухачів, а з якого — не знаю чому — користує аж 25 осіб. Це наша фальсво й науково найвища й одинокої авторитетна установа. Працюють в ній наші всерародні професори — науковці. Передаймо ж цей спір західняка зо східняком для вирішення згаданим науковцям. Аж вони зійдуться, засядуть на сцені при зеленому столі й у формі публичної, наукової, але тільки словної розправи спір цей остаточно й згідно з основами науки, вирішать.

Для нас, лаїків, буде це свого рода рідкий "дуловий" симпозион", а для них змога піднести культурно-політичний стан здоров'я наших усіх — ще слабих братів. А ж надання ж самій проблемі ще більшої питомої ваги, я піддам ще одне питання: Як назвати вже повнотою нашого с х і д н я к а й з а х і д н я к а в тому випадку, як би так на місце річки Б о р у ч покласти притоку Б о с ф о р, яку навіть при добрій волі не легко перескочити? .. —

На саму думку єдиної тут розв'язки — у мене сльози в очах. — Панове! наші князі-дружинники ходили походами на Візантію, наша Січ-Мати кров свою проливала на берегах малої Азії... А ми! — одним малом і без страт зв'единкемо Велику Азію з малою Європою, себто — не дві країни цієї самої країни, а прямо дві частини вселенної. І тепер повна назва вже ясна: Східняк-азіят, західняк-європеець. Тим самим ми — так сказати б — присоединили заразом нашого далекого брата на Чорному Мліні. Осадничий між нами спір вже нарешті дефінітивно поладований! Якже ж радується моє українське серце!.. Ах! Момент, момент!... Ойшла велика помилка! Я ж забув, що в професорському колективі нашого всесвітнього університету є теж східняки й західняки! — одні й другі будуть при розв'язуванні спору, особічні й цієї суттєвої для нас справи ніяк не розв'яжуть. . . Тому в мене є ще одна думка, вже остання пропозиція: Звернімося до команди табору з проханням, щоб вислала кілька наукових експедицій до кількох турецьких сіл по той і тамтій бік Босфору. Хай вони на місці науково прослідять, чи т у р ки називають своїх братів по тамтій бік Босфору — а з і я т а м и, а по цей — є в р о п е й ц я м и. Чому ж би нам не піти вдруге шляхом Володимира Великого й не прийняти ще раз світла правди з Візантії.

Тей, іще одна пекуча справа : Боюся , що поки повернутися до табору вистлані Командою наукові експедиції , в таборі західняцько-східняцька боротьба розпалиться таки надобре , а це може для нас , як цілості , ~~бути~~ скінчитися фатально . Тому моя рада така : Ми принципіалісти . Станьмо ж на засаді , що річка З б р у ч є і буде - так як десь - нашим внутрішнім кордоном . Покищо не засипаймо її , як і не засипали її для традиції - навіть і ті , що визволяли єдинокровних братів Західньої У-країни . . . Вони ж звані в світі як найчистішої крові демократи , які вміли пересвідчити і втягнути в ряди борців за демократію навіть Петра Великого й Івана Грозного . - Тож станьмо - як кажу - на річці Збруч і покищо відсепаруємось цілком від себе .

1 покищо відсепару мося цілком від себе .
 Хай у нас шоса , що веде з табору до міста , буде річкою Збруч . Ча-
 стина табору , що лежить праворуч цієї шоси , хай буде — за найдавні-
 шю а найменше спірною термінологією — **В е л и к а ́ У к р а ї н а** ,
 частина ж табору , що лежить ліворуч шоси , хай буде у відрізненні —
М а л о ю ́ У к р а ї н о ю . Переселім усіх велико-українців на схід
 від шоси , себто праворуч від неї , а мало-українців , себто західня-
 ків і тил , що до них признаються — на захід від шоси , себто ліворуч
 від неї . **З р о б и л и** . А тепер подивимося . На в Малій Україні аж
 кишить , аж кишить . Треба б зарядити зсилку джег в інші області...

А в великій країні? Подивіться? Ох, яка ж там тепер пустка? Яка руїна? Людей прямо як би вимело, а ці, що остали, ходять як тіні, без ніяких виглядів на майбутнє. І тільки сум і глум всевладно, уносяться над нею, виконуючи під крикання вороння свій танок смерті. Але ж так мусть бути, доки не з'являться наші висланники-сподіванники. Не скажуть, як там ..... у ..... т у р к і в!..

Байройт, 22. січня 1946. р.

20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1

3 ТЕКИ " ВОГНЕК 13"

..... НЕ В МАТУРІ Ї КУЛЬТУРА
 І НЕ В КУЛЬТУРІ Ї НАТУРА
 А НАТУРІ БЕЗ КУЛЬТУРИ
 НЕ ПОМОЖЕ І ТРИ МАТУРИ
 ТО Ж ДИВІТЬСЯ ЩОБ КУЛЬТУРА
 БУЛА ТАМ, ДЕ Ї НАТУРА ...

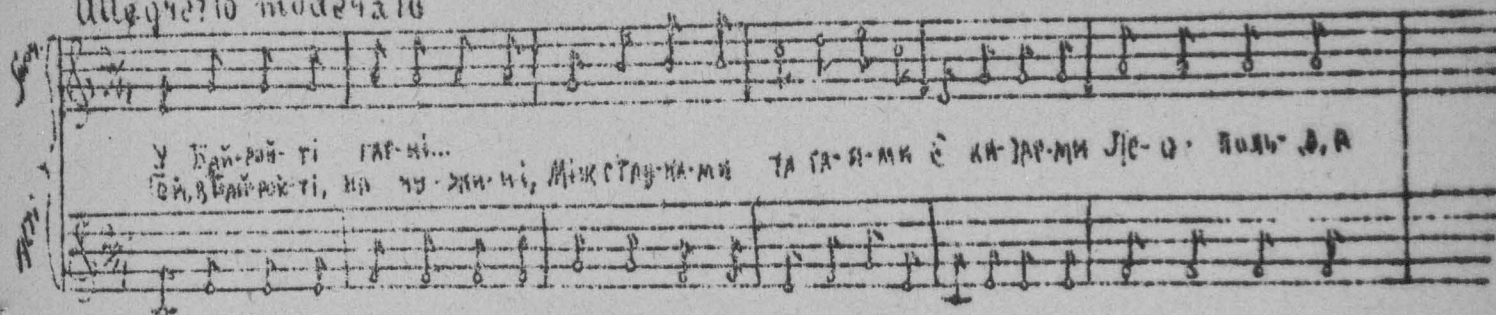

Слова М. Угриня-Безгрішного
Музика Івана Педільського

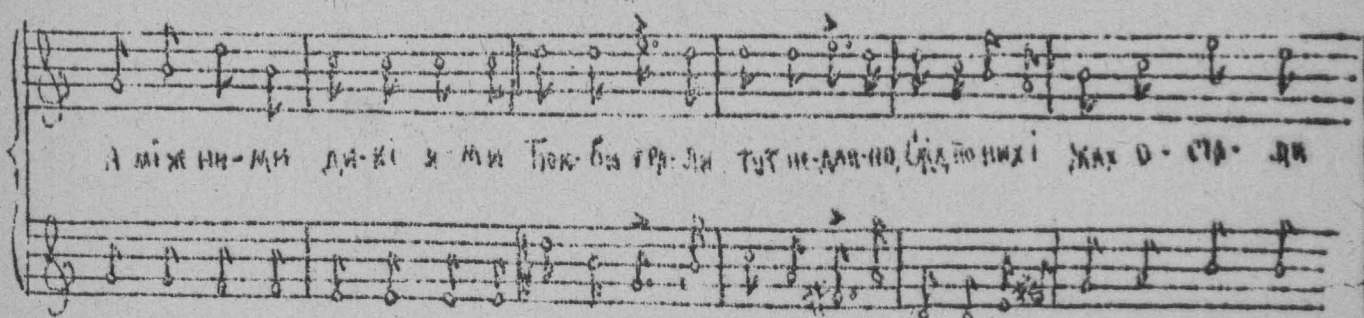
(Побутова пісня)

ТУ Р Р А * ЗНАЄ НАШУ ДОЛЮ ...

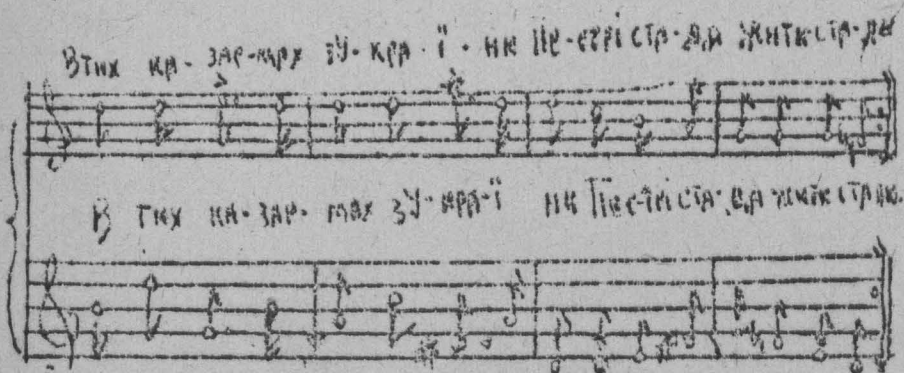
Allegretto moderato

У Бай-рой-ті га-ні...
Гей, в Бай-рой-ті, на чу-жині, між ста-ва-ми та га-я-ми є ка-зар-ми Ле-о-поль-да

А між ни-ми ди-кі я-ми Ток-ба-гра-ли тут не-да-во, Сід-ло-них і жа-х о-ста-ли

В тих ка-зар-мах зУ-кра-ї - не не-ст-рі-ста-ва жити-ст-ра-ди
В тих ка-зар-мах зУ-кра-ї не не-ст-рі-ста-ва жити-ст-ра-ди

ТУ Р Р А * знає нашу долю ...

/ Побутова пісня української молоді на еміграції /

Гей, в Байройті, на чужині,
Між ставками та галями
Є казарми Леопольда,
А між ними дикі ями.
Бомби грали тут недавно,
Слід по них і жах остали.
О тих казармах з України
Пестрі стада жити стали.
Іх прогнала чорна доля
З гнізд вигідних і щасливих,
Бо не вірили Мазепі,
Ппустили кривдливих ...

Не в "один гущ" всі тягнули,
 Єдність в грудях скоотеніла —
 Горстка вірних мазепинців
 Дати ради вже не встигла ...
 Частя Боже — в мазепинців
 Світ новий вже наростає .
 В нього тільки Кобзареве
 Євтан-зілля силу має ?
 Вчаться пильно: кращі діти ,
 Набирають сил до бою . —
 В них про Єдність й Україну
 Ідуть пісні кругом луною .
 Світ Любови їх панує
 Й "Панна УНРРА" про них дбає ,
 Часто коржик , чоколяда
 До табору приїжджає ...
 "УНРРА" знає нашу долю ,
 Не дає нам боєм бути . —
 "УНРРА" краля , чарівниця ,
 Скризь про неї в світі чути ...
 Дай же , Боже , їй на славу
 Вийти заміж за красуня . —
 Потанцюють на весіллі
 Навіть дід наш і бабуня ...
 Нумо, діти, станьмо в коло,
 Гарну пісню заспіваймо —
 Добрий краді "УНРР-і" — панні
 По-козацьки честь віддаймо ?

Ватроїт, 3. грудня — 1945.р.
 ???????????

70/60/60/60/60

0

Г. Д - к о .

П І Д З О Р Я М И .

.....
 (Замість фейлетону)

Користуючись поганою погодою , що , згідно з нашим передбаченням ,ско-
 ро кінця ще не матиме , відвідав я оце місцевого астронома , який так
 відомий , як досить порядний астролог , себто ворожбит . Завдав йому
 одне запитання , яке мене віддавна цікавило й яке , сподіваємось,
 не менше цікавитиме й наших читачів . Питання було таке : як впливають
 небесні світила на життя нашого табору та до чого це доведе ?

Мудрий старий не відразу дав відповідь на це питання . Але потім ска-
 зав таке :

— Доля всякої людини залежить від положення зір , планет та іншої
 астрономії , що розташована над нами .

Що говорить те положення — не всякий зуміє прочитати , бо не всяко-
 го наділив Бог однаковими здібностями . Життя нашого табору не стіль-
 ки залежить від влади вищих органів , скільки від влади зір небесних .

Про це вже свідчить хочби те , що харчі та інші Божі дари кожного
 дня нам привозять вантажні автомашини з білою п'ятикутною зіркою .
 Чому ця зірка біла , а не червона — тому , що біле — є біле , а черво-
 не — є червоне .

Громадське та особисте життя в таборі залежить тільки від зір, а не від чогось іншого. Більше як половина таборовиків не має праці й цілими днями видежується в ліжках під ковдрами, яким одержали вже більше, як треба. Через незалежні від них умовини таборовики уподобались ведмедям, що залягають у зимову сплячку. Таке явище може трапитись тільки під впливом сузір'я Великої Ведмедиці.

Недавно в таборі відбулося заворушення. Опозиція, що не мала твердого ґрунту під ногами, змушена була відсунутися назад. А що назад лезать тільки раки, то й подія ця могла відбутися безпосередньо під впливом сузір'я "Рака".

Через те, що ми живемо в чужих приміщеннях і їмо чужий дарований хліб, можна сказати, що сидимо на чужому возі. То ж можна з певністю сказати, що тут теж відбувся вплив Великого Вожа.

Багато людей розгубили ми по світах. А більша частина з них потрапила в ті холодні краї, що в географії звуться полярними. На це вплинуло не що інше, як Північна або Полярна зоря, що, як видно, у всякому положенні не віщує для нас нічого доброго.

У нашому таборі живе багато панянок, що гримують, себто фарбують собі уста, лице, брови, вії та інші частини тіла. Все те робиться з однією метою — щоб бути гарними й таким чином комусь сподобатися. Для чого сподобатися — то їхня власна таємна справа й зорі про це нічого не кажуть. Вони тільки перестерігають, що такі речі закінчуються інколи погано, бо в подіях, що наступають у зв'язку з цим, дуже часто бере участь Венера.

Черги, що кожного дня красуються як не коло хліба, то коло черевиків та кочів, як не коло кави, то коло супу, дуже часто нагадують особу скупчення зір, що зветься молочним, або чумацьким шляхем.

Виходячи з цього, можна вже наперед дещо сказати про нашу долю. Вплив Великого Вожа нагадує про нашу дуже поширену приказку: — "На чужому возі далеко не заїдеши". Полярна зоря не перестане грозити до того часу, поки буде світити та поки будуть існувати взагалі зорі двох кольорів. Але від останнього часу всі ці сузір'я та поодинокі важливі зорі починають ставати в такий порядок, що обіцяють нашу долю вирішити так, як ми всі бажаємо...

????????????????????????????
oooooooooooooooooooooooooooo

О краденої течки:
oooooooooooooooooooooooooooo

Ц е в н о .

----- Окрім того, пане докторе, я ще почуваю щось таке в голові.

----- Запевняю вас, голубе, -- відповідає лікар, пишучи рецепту, -- що там у вас нічого і ніяк немає.

М и н а х і д ч и в і с т ь учня.

----- Спекулович, назви мені п'ять диких тварин.

----- Один лев і чотири тигри, пане професоре.

Д о б р и й с и н .

----- Питається батько сина: -- Чого б ти хотів мати, братчика, чи сестричку?

----- Ні, тату! Моли тобі однаково, то собачку.

Винясович
1946. 28. I 1946

Вся парад, геть-щедай :
*****
(Щісня чотирнадцятого куреня)

1

Вся парад, геть-щедай
В світ свиноти, модний рай :
Бам, бам, бам : Кажу вам
Смерть усім лінохам :

Всюди мусить бути рух :
Лад, порядок, чистий дух :
Бам, бам, бам : Кажу вам
Смерть усім лінохам :

Як без праці можна жить ? :
Життя з смертю погодить ? :
Бам, бам, бам : Кажу вам
Смерть усім лінохам :

Я, курінний, не на те
Щоб шукав за "декільте" : : ...
Бам, бам, бам : Кажу вам
Смерть усім лінохам :

*****

Під впливом Рідної Пісні.

Кожне справді мистецьке виконання народної пісні, опери, п'єси, чи ще чогось подібного, лишає в кожного слухача більш чи менш помітний слід і вплив. Винятком у цьому, на превеликий жаль, є тільки глухі, глухонімі та ті, що не були прийнятні привикоманні музичних творів.

Відомо, наприклад, що після виступу нашого славного диригента Олександра Кошиця сліве увесь Париж з усіма околицями насвистував нашу чудову щедрівку "Щедрік, щедрік, щедрівочка". Насвистували цю щедрівку, а не співали французи з двох причин: перше, що нічого не розуміли по-українськи, а друге через те, що як нам відомо, вони свистять навіть там, де належало б помовчати. Отже наша пісня вплинула навіть на серця чужинців. Тож чи можуть не вплинути наші пісні, а особливо опери та оперети на наші серця, що ще від колиски привикають до рідної пісні?...

Як помічаємо з нашого таборового життя, найбільший вплив на наших чоловіків та жінок має оперета "Гулака-Артемівського" Запорожець за Дунаєм".

Щоб підтвердити нашу думку, ми зібрали досить поважну кількість дуже правдивих прикладів.

З одного куреня пішов собі чоловік на засідання. Як ми знаємо, засідання — це надзвичайно поважна й корисна робота. Засідання відбуваються тільки тоді, коли приходить достатня кількість запрошених людей. Коли вони сідають і починають говорити. Коли розбирається справа не дуже важлива, говорять по одному, беручи дозвіл у голови. Коли ж справа розбирається некуча, то вона починає припикати кожного, хто сидить на засіданні, і тоді кожний намагається кричати так, щоб перекричати всіх останніх. Такі засідання закінчуються дуже пізно. От приходить собі чоловік із такого засідання, і тільки переступає поріг, з-під упрівського коца вже роздається пісня:

"Відкіля це ти узявся,
Де так довго волочивсь?"..

Коли ж кількаразове виконання цих рядків не допомагає, тоді починається арія:

"Ти гуляв дні і ночі,
А я бідна все одна..."

і як треба при цьому, проливаються сльози, гарячі, жіночі сльози.

З одного куреня пішов собі чоловік до Кульмбаху по борошно та й забарився, сам на те не розраховує. Бо тамшня полція, як видно, була частково знайома з нашою славною оперою і, побачивши його з борошном, зараз же заспівала:

"Відкіля це ти узявся?"

Якось там викрутився сердешний чоловік, прибуває з бідою ~~до дому~~ додому, а тут вже жінка чекає на нього з нетерпінням. І тільки бідний чоловік вступає до кімнати, як голос, повний злості, зустрічає його:

"Відкіля це ти узявся,
Де так довго волочивсь?"

І чоловік змушений з усіми подробицями переповідати неприємну історію.

Але ми й намагаємося застосувати в життя все нове, що відбувається на світі, дещо навіть намагаємося взяти від демократії, але цілком природно, що чоловіка інколи тягне до деяких пережитків минулого. Нічого чоловікові робити увечері та й піде ото поклонятися чотирьом королям. Буває, що в великому захопленні об'ють поклати аж до четвертої години ранку. Вернеться собі чоловік з такої служби, злізе тихенько, інколи навіть не роздягаючись, під ковдру й тільки зімкне натомлені бідні очі, аж тут жінка, що до цього часу прикидалася, ніби спить, раптом починає ворухитися, а тоді ні з цього, ні з того:

"Відкіль це ти узявся,
де так довго волочивсь?"

Виконання ролі Одарки майже без винятку дуже майстерне і майже завжди впливає на предків славного козацького роду, інколи навіть із добре помітними слідами.

На чоловічий рід пісня впливає трохи менше, в залежності від більш чи менш поетичного серця та буйної уяви. От, наприклад, коли п. дубрівний вранці-рано закликає: "Панове, хто до лісу? Сідайте на авто". То дуже багато з наших таборян відразу ж починає:

"Не піду, братчики, я з вами..."

Отже, з цього можна вивести короткий висновок: Найбільший вплив на нас має "Запорожець за Дунаєм". Бо й ми майже в такому становищі, як Іван Карась, з цією тільки різницею, що Карась був у Туреччині, а ми — в Німеччині.

Г — ко

З ПОЕТИЧНОЇ ТЕМИ:

*****

— Татусю, вчитель нам казав, що ми народились для того, щоб допомагати іншим.

— Світа правда?

— Так для чого ж народились ті, інші?

Відповідає:

*****

— Зоренку? — каже Малий Пестор до свого сніальника. — А що б ти мені зробив, якщо я тобі скажу: брешеш?

— Побив би?

— Та брешеш?

— Ай-Вову побив би?

*****

ЩАВЛА ДИТЯЧІ.

*****

Теща прийшла в гості до зятя. Маленький онучок питає її:

— Бабусю, ви прийшли до нас, чи приймали?

— Прийшла, любий, нішки.

— А тато казали, що нас чорти принесли...

*****

Скандинав
Російськ 29.5.1946р.

Бери від мене все, що маю,
Майно усяке, навіть честь.
Зневага ж підла мого краю
Родитиме безжальну месть !

ІСТОРІЯ ЧОБІТ

Слово "чоботи" — дуже давнього походження. Деякі з учених твердять, що походить воно від слів "чого бити", що шляхом скорочення та деякого перетворення прибрало сучасної форми. Як побачите з сказаного далі, це твердження частково має рацію. Інші кажуть, що ми взяли слово "чобіт" від італійського "чобото", що означає в них те саме, що й у нас. А деято каже, що це італійці позичили в нас це слово, додавши на кінець літеру "о". Здається, що останнє твердження більш правдоподібне...

У сиву-сиву давнину мода зовсім не звертала уваги на свій зовнішній вигляд. Ні батьки, ні сини, ні внуки не голили вусів та бороди, тому їх було дуже важко розрізнити. Ходили всі, як свідчать незаперечні докази, тільки босі. Ноги мали лише тоді, коли випадково десь після дощу потрапляли в калкжу або в наслідок необхідності перебробили річку чи потік.

Чоботи винайдено тоді, коли ще родом керувала жінка. Тенер, як відомо, сталося навпаки, хоч в окремих випадках трапляється ще й досі родини, де в подружньому концерті диктують нащадки грішної половини першої сім'ї — Бви.

Коли було винайдено чоботи, люди не знали, що з ними робити. І хоча дотепні жінки, що дуже часто знущалися тоді над чоловіками, вирішили, що заманнішої речі, як новий катовий чобіт, не можна собі й уявити. Перевага чобота над іншими речами була та, що він мав два кінці, з яких один був тонший і легший, а другий — грубий і куди важчий. Яким кінцем були тоді нашого брата, тепер важко дізнатися. Правдоподібно, що були тим і другим, з цієї тільки різницею, що легшою частиною були по обличчі, а важчою — по спині, потилиці та інших дозкульних місцях... Таку наругу терпіли чоловіки довгі тисячеліття. Єдиною обороною проти кари були речення: "Чого бити?" "Чого бити?" Через те здогадуються, що й назва "чобіт" походить від цього речення.

Цікавіше влада перейшла до міцніших чоловічих рук. Злість закинула в чоловічих серцях. — Не одна пара нових чобіт загинула тоді на жіночих спинах та ребрах. Для того, щоб можна було карати дозкульніше, почали прибивати залізнi підкови. Одного разу чоловік катував свою жінку за те, що зверила борщ, де якимось чином взялася здоровенна зелена жаба. Бив чоботом доти, поки потерпіли руки. Тоді з лютістю натягнув чоботи на ноги й почав бити ногами. Було це зимою. Добре натомившись і закрувши, що чоботи на ногах, чоловік вискочив надвір, щоб трохи прохолодити. Став на сніг — і ледве не впав з дива — ноги не мерзли. Мілу зиму ходив він тоді в чоботях, радіючи з щасливого випадку.

Слідом за ним почали взувати й інші чоловіки, а через кілька століть — і жінки.

Які найповиреніші моди були тоді на чоботи — тепер не відомо. Учені здогадуються, що або "джам" (шамі), або "качиний ніс", або ця й друга одночасно, бо люди були дуже невибагливі.

Вимерли наші предки, але чобіт, як один з найцінніших винаходів, залишався нам у спадщину.

В кінці XIX та на початку XX століття чоботи стали відігравати дуже важливу роль в господарському, політичному та культурному житті. На тім, що ходив босий, почали дивитися презирливо й стали

називати їх "босьяками". А коли за тими "босьяками" помічалися якісь дрібні провини — крадіжка кількох тисяч, вбивство або щось подібне — їх засилали в найнеприємніші частини країни, або в спеціально устатковані для цього кам'яні будинки.

Словом — бошиа почали ганяти, як солов'я зайців.

Особисте життя без чобіт укладалося тоді досить туго. Поперше за того, хто не мав добрих чобіт, не хотіли виходити дівчата і нещасний парубок був змушений або піти в ченці, або вшатися, а дівчина — йти слідом за ним, або любитися сивими косами. Рідко хто тоді одружувався, через те почав занепадати приріст населення. Людство почало вимирати.

Тоді народи схопилися за голови й винайшли дешевше взуття — черевики, сандали, капці та інше взуття, що складається з підшав та двох перехрещених мотузків. Це врятувало людство від загибелі. Коли б не було того винаходу, то може й ми з вами не жили б на світі. Вожому і не здухали б того, що почуємо далі. Велике нещастя принесли з собою гроші. Люди почали продавати за них не тільки різні речі та продукти, а й власні грашні та праведні душі. Разом з цим до самого неба піднялися ціни на черевики та чоботи. Спекулянти, а за ними слідом чоботарі почали городити такі гроші, що в декого починає в очах темніти. Якщо буде тривати це й надалі, то доведеться нам повертатися до наших більш практичних предків, що не знали й легко обходилися і без грошей, і без чобіт.

Добачимо, що тоді робитимуть шевці та спекулянти.

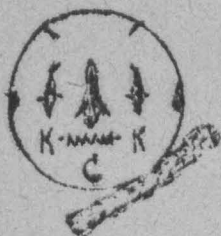
Отді ми з них посміємося...

Г.н. Д — ко.

ПРАВИЛЬНИК "КЛУБУ СТАРИХ КАВАЛЕРІВ/парубків, холостяків/".

- 1) Членом Клубу Старих Кавалерів може бути кожний вільний мужчина від 25 року життя, що не має наміру одружитися на протязі 5 років (евентуально молодші, що викажуть охотою бути старими кавалерами до 51 років).
- 2) Кожний мужчина, що бажає бути членом КСК, мусить підписати заяву змісту першого пункту.
- 3) В члени приймається тільки мужчин ~~хороших~~ чесних, не авантюристів, холодних у коханні та з неокресленим виразом обличчя.
- 4) обов'язком члена КСК — приходити точно на сходини в будь-якій порі, брати найактивнішу участь у всіх сукскавалерських імпрезах на приготіваній або й неприготіваній сцені та на вільному повітрі в час годи й негоди...
- 5) Членом Аобродієм може бути тільки той, що в практиці виявиться непохитним симпатиком головної діяльності клубу та вищим лідером інтимно-кавалерських чеснот.
- 6) обов'язком члена є слідити з гарячим пієтизмом за моральною поведінкою старих, емеритованих панночок і вдовиць та остерігати їх від усякої кавалерської примхи.
- 7) Загальні збори КСК відбуваються правильно в міру звичайних і надзвичайних кавалерських випадків та сенсаційних імпрез.
- 8) Управа КСК складається з: головного вишкольника, його заступника й контролера кавалерських листів, секретаря, господарського референта й двох членів Генеральної Контрольної Комісії кавалерських наслідків і пригод.

9) Відзнакою КСК є чашка людини з кавалерського роду або кавалерського походження з однією костомасою.

10) Перестає бути членом той, що запаморочиться й одружиться офіційно або неофіційно без відома Управи та дозволу головного вишкольника.

11) Управа має право на засіданнях виключати кожного члена, який не дасть причин до того.

12) Кожний член обов'язково складає до каси клубу одноразово кавцію в сумі 100 РМ різної ваги, найрадіє в натурі першої якості або в кавалерських найновіших причадалах. На випадок одруження все це переходить на власність КСК.

13) Кожний член може зголосити виступлення, коли на прохання підпишуться родини-супружжя в числі довільнім, які бажають природних і неприродних трикутників, евентуально й чотирокутників небуденного кохання чи звичайної куртуазії...

14) Кожний розумний кавалер, неспіджоначений вповні, коли хоче стати членом, вносить прохання на прийняття з прилогою найменше пів літри "спасительки", чи "цинциліни", чи "шпагетівки", чи шнапса або й іншої горілки. По прийнятті прилога залишається для всіх активних членів клубу та їх непорочних симпатій. На випадок відмови прийняття прилогу звертається, коли щось залишиться з неї, в найгіршій випадку не дуже ушкоджену посудину.

15) Обов'язком Управи КСК є ширі дбати про самотнє життя Старих Кавалерів, якнайчастіше усувати чотиростінну самотність, усувати всякі перешкоди до їх кавалерських потягнень вгору чи вниз і забезпечити їм часті любовні кокетування класичної грецької краси — богині Венери. Не можуть виключатися інші несподівані цікаві розривки.

16) Кожний член може мати приятеля навіть у постаті кількох "цвунгових" і замашистих жінок, одначе треба їх зареєструвати в Управі КСК.

17) Щоб не вичувалося примусу одруження — члени мусять обов'язково змінити симпатії чи інших приятелів що три місяці.

18) Клуб можуть розв'язати тільки Загальні Збори цілком уже заламаних членів або таких, яким вже без рекурсу грозить кавалерська анемія... Забезпечукться на старість власною, не чужою старістю, в ім'я кавалерської однопартійної сонячної демократії, навіть тотальної ....

Записав Шпілендроненко Молодий

місто СЕВАРИТІВ, — 194...., у березні місяці, Котятчий район.

??

??

XXXXXXXXXX

й

«ГРИМ» (виблискує) на правах рукопису.

Через недостатку паперу, матеріалів та інші чималі труднощі, «Грим» появляється тільки в 30-ти примірниках для тих, що знають ціну історично-літературних пам'яток.

Відатки покривали ми тільки в папіросах (злитні), бо за марки в папері годі було будься дістати. Папіроси — по одній гривні, за які на наше й інших часи, можна було дещо роздобути.

Відатки:

Авторський та редакторський гонорар	288	папірос.
Рисунки й карикатури	180	"
Числення на машині (з коректою)	144	"
друкування	180	"
Перошмет нитками й складання сторінок	56	"
Звичайний папір, восковий і картон	256	"
Лакраска й % за машину	146	
Разом	1200	"

ЦІНА одного примірника дві пачечки ("40") папіросок, або тютюну, або три пачечки смаковитих цигар. (на наші гроші — в золоті або срібні — 4 гривні)

Десятка ровуних чигачів вложиться по чотирьох папіроски й прочитає частинку з історії українського Байроїту.

Від здекодированих прихильників українського слова приймаємо з українським і гримовим усміхом добровільні дажки на резервовий пресовий фонд і на збільшення гримової енергії.

Берегти числа для наших на рідній землі!

Допишуйте до журналу «ГРИМ» з кожного житла ТАВОРА.

????????????????????????????????